

БУМБА ЗА СТИПЕНДІЇ. Кому держава буде платити та скільки?

З 1 січня 2017 року Міністерство освіти і науки України скасувало стипендії за принципом "для всіх студентів" та перейшло до нової системи виплат. Тепер допомога від держави призначається студентам вибірково, залежно від успішності та доходів сім'ї учня. Проте давайте все ж таки розберемося, кому, скільки та за яким принципом нараховуються держкошти.

Стипендії студентам ХНТУСГ налічуються згідно з Положенням про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів і докторантів Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка, яке розроблене відповідно до Законів України "Про вищу освіту" від 01.07.2014р. та "Про Державний бюджет України", Постанов Кабінету Міністрів України від 28.12.2016р. №1047 «Про розміри стипендій у державних та комунальних навчальних закладах, наукових установах», №1050 «Деякі питання стипендіального забезпечення» від 25.01.2017р. №32.

Дія цього Положення поширюється на студентів, аспірантів і докторантів, які навчаються за денною формою навчання (з відривом від виробництва), за державним замовленням за рахунок коштів загального фонду державного бюджету.

Студентам призначаються такі стипендії:

- 1) академічні;
- 2) соціальні.

Академічними стипендіями є:

- 1) ординарні (звичайні) академічні стипендії;
- 2) стипендії у підвищеному розмірі – студентам, які досягли особливих успіхів у навчанні;
- 3) стипендії, засновані Президентом України, Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України (у тому числі іменні), які призначаються студентам, аспірантам за результатами навчання за певним освітнім (освітньо-кваліфікаційним) рівнем, розміри та порядок призначення яких визначаються окремими нормативно-правовими актами.

Розмір академічних стипендій визначається Постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2016р. №1047.

Мінімальна ординарна (звичайна) академічна стипендія:

- 1100 гривень на місяць (крім спеціальностей 133 і 141);

- для спеціальностей 133 галузеве машинобудування та 141 електроенергетика, електротехніка та електромеханіка 1400 гривень на місяць.

Стипендія у підвищеному розмірі – студентам, які досягли особливих успіхів у навчанні (отримали 90 й більше балів з кожного предмета за підсумками семестрового та модульного контролю) збільшується на 45,5 відсотка.

Підвищена стипендія складає 1600 грн., а для спеціальностей 133 галузеве машинобудування та 141 електроенергетика, електротехніка та електромеханіка - 2037 гривень на місяць.

У разі, коли стипендіат має право на призначення кількох академічних стипендій, виплачується одна стипендія найбільшого розміру, якщо інше не передбачене законодавством.

Соціальна стипендія.

Соціальна стипендія призначається у розмірі та порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, в

обов'язковому порядку виплачується студентам, які за результатами навчального семестру не мають академічної заборгованості, незадовільних результатів навчання, включені до рейтингу відповідно до цього Положення та належать до однієї з таких категорій:

1) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа, а також особи, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків;

2) особи, які згідно із Законом України "Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" мають пільги під час призначення стипендії;

3) особи, які відповідно до статті 5 Закону України "Про підвищення престижності шахтарської праці" мають право на призначення соціальних стипендій;

4) особи, яким Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти" гарантується призначення соціальної стипендії.

Особи, які вперше претендують або поновлюють право на призначення соціальної стипендії, подають до бухгалтерії та до дирекції ННІ відповідні документи, що підтверджують їх право на отримання пільг та гарантій на стипендіальне забезпечення згідно з нормативно-правовими актами.

У разі, коли за результатами навчання успішність студентів-сиріт відповідає найвищим рейтинговим позиціям і вони мають право на призначення академічних стипендій, то вони отримують соціальну і академічну стипендію одночасно.

Студенти, які зазначені у пунктах 2-4, мають право на призначення однієї стипендії (або соціальної або академічної) за їх вільним вибором, зазначеним у письмовому зверненні до дирекції ННІ.

Призначення та виплата академічних стипендій

Для вирішення питань щодо призначення та позбавлення академічної або соціальної стипендії (у тому числі спірних), надання матеріальної допомоги студентам та аспірантам, заохочення кращих з них за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності наказом ректора університету утворюються стипендіальні комісії.

До складу стипендіальної комісії входять: ректор університету, головний бухгалтер, директори інститутів, керівник начальної частини, представники органів студентського самоврядування, первинних профспілкових організацій осіб, які навчаються. Кількість осіб, які представляють у стипендіальній комісії органи студентського самоврядування та

первинних профспілкових організацій осіб, які навчаються, повинна становити не менше ніж 50 відсотків складу стипендіальної комісії. Стипендіальна комісія ХНТУСГ налічує 22 особи, 11 з яких студенти.

За поданням стипендіальної комісії ректор університету затверджує реєстр осіб та підписує наказ, яким призначаються стипендії на семестр. Стипендії виплачуються один раз на місяць.

Вчена рада університету, згідно коштів, передбачених для виплати стипендій, визначає ліміт стипендіатів. В університеті він становить 43% фактичної кількості студентів денної форми навчання, які навчаються за державним замовленням.

Конкретна кількість стипендіатів визначається стипендіальною комісією у певному ННІ, курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки) шляхом округлення до цілого числа в бік зменшення добутку ліміту стипендіатів на фактичну кількість студентів денної форми навчання, які навчаються за державним замовленням у певному ННІ, курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки). У разі наявності двох осіб на курсі за певною спеціальністю (напрямом підготовки), кількість стипендіатів складає одну особу.

Для виплати академічної стипендії дирекціями ННІ разом з представниками органів самоврядування ННІ по курсах за кожною спеціальністю (напрямом підготовки) складаються рейтингові списки студентів. У рейтингових списках студенти впорядковуються за зменшенням рейтингового балу. У разі важливості розташування студентів у рейтингу для призначення стипендій, вища позиція надається особі з більшим значенням складової за навчальні досягнення (бал за академічну успішність). Рейтингові списки розміщуються дирекціями на сайтах ННІ університету.

Рейтингові списки розглядаються на засіданні дирекції разом з представниками органів самоврядування ННІ і передаються до стипендіальної комісії, яка виносить рішення про призначення стипендій.

Рейтинг студента складається з двох складових – успішності студента та додаткового балу. Процедура визначення рейтингового балу, що визначає місце особи у рейтингу, є однаковою для усіх здобувачів вищої освіти ХНТУСГ.

Рейтинги успішності студентів для призначення академічних стипендій на наступні навчальні семестри, складаються за результатами останнього семестрового контролю за кожним інститутом, курсом і за кожною спеціальністю (напрямом підготовки) на підставі балів з підсумкових оцінок з дисциплін, із яких склалися екзамени, захистів курсових робіт, звітів з практики та заліків.

Додатковий бал встановлюється з урахуванням участі у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті та спортивній діяльності. Додатковий бал надається тільки за один вид діяльності.

До рейтингового списку не заносяться (у тому числі студенти пільгових категорій):

- особи, які отримали менше 60 балів з дисципліни, яка вивчалася згідно навчального плану у поточному семестрі (в тому числі факультативні дисципліни).

Рішенням директора ННІ таким особам може встановлюватися строк, протягом якого вони можуть покращити результати навчання, але не більш ніж до дати початку наступного навчального семестру згідно з навчальним планом за відповідною спеціальністю (напрямом підготовки). У разі, коли у визначений строк академічна заборгованість не ліквідована, здобувач вищої освіти підлягає відрядженню з числа осіб, які навчаються за державним замовленням;

- мають навчальне навантаження у кредитах трансферно-накопичувальної системи на поточний навчальний рік у обсязі, меншому ніж норматив, встановлений навчаль-

ним планом для відповідного ННІ, курсу та спеціальності (напряму підготовки);

- станом на перше число місяця, що настає після закінчення семестрового контролю згідно з навчальним планом, мають академічну заборгованість;

- під час семестрового контролю здійснювали повторне складення контрольних заходів з метою покращення отриманих раніше оцінок;

- до дати завершення семестрового контролю, визначеного навчальним планом, не склали семестровий контроль з будь-якого навчального предмета (дисципліни).

Рейтинговий бал студента розраховується за формулою:

$$R = 90 \frac{O_1 + O_2 + \dots + O_n + b}{K \cdot 100} = 0,9 \frac{O_1 + O_2 + \dots + O_n + b}{K}$$

де: $0,9 \frac{O_1 + O_2 + \dots + O_n}{K}$ – бал за академічну успішність

(максимум 90 балів);

O_i – підсумкова оцінка студента з i -ї дисципліни

(завдання предмету), курсової роботи, іспитова;

K – дрібніше сумі кількості підсумкових оцінок.

b – максимальний додатковий бал за участь у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності ($b = 10$ балів).

Призначення та виплата персональних та іменних стипендій.

Призначення і виплата іменних академічних стипендій Президента України, Верховної Ради України, Кабінету міністрів України, стипендії ім. М.С. Грушевського здійснюється наказом по університету на підставі відповідного наказу Міністерства освіти і науки України чи розпорядженням Кабінету Міністрів України або Верховної Ради України.

Розмір персональних та іменних стипендій визначається окремими нормативно-правовими документами.

Дирекції ННІ надають до стипендіальної комісії університету пропозиції щодо кандидатур на призначення іменних стипендій згідно до критеріїв, визначених офіційними зверненнями відповідних органів державної влади. Стипендіальна комісія університету розглядає на засіданні та затверджує кандидатури стипендіатів. Пропозиції щодо кандидатур на призначення іменних та персональних стипендій загальнодержавного рівня із числа студентів університету подаються для затвердження до Міністерства освіти і науки України.

Призначення та виплата персональних стипендій університету, що виплачуються зі спеціального фонду.

З метою матеріального заохочення студентів ХНТУСГ до навчання, наукової діяльності, участі у громадському житті, культурно-масовій та спортивній роботі, рішенням вченої ради університету щорічно визначається кількість і розмір персональних стипендій університету. На 2016-17 навчальний рік визначено 5 персональних стипендій університету у розмірі 1100 грн. на місяць.

Персональні стипендії університету призначаються щосеместрово за умови успішного навчання, вагомих наукових та спортивних досягнень, активної громадської та культурно-масової роботи наказом ректора по університету згідно з рішенням стипендіальної комісії. Кандидатури стипендіатів розглядаються на засіданні дирекції спільно з органами студентського самоврядування ННІ і подаються на засідання стипендіальної комісії.

Персональні стипендії університету виплачуються щомісячно з коштів спеціального фонду університету.

КАЛІБЕРДА Любов Мстиславівна,
керівник навчального відділу.